

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.
Zitting van Dingsdag, den 11. Maart.

Opening ten half twee ure. De notulen worden gelezen en goedgekeurd.
De commissie tot de petitiën doet verslag wegens onderscheiden verzoekschriften, wegens de meekrap; de olijstlagerijen; de kantons-verdeeling.

De heer van Reenen doet, namens dezelfde commissie, verslag wegens het verzoekschrift van den heer *Ducpetiaux*, van Brussel, waarin hij de tusschenkomst der kamer verzoekt ten aanzien van de vervolging, welke hem door het openbaar ministerie is aangedaan, ter zake van de uitgave van een boekje, ten titel hebbende: *Apologie de la peine de mort par M. Asser avec des observations critiques.*

Na bene schets te hebben gegeven van hetgeen tegen den requérant tot dus verre is gedaan, en na te hebben overwogen, dat het aan een elk, volgens art. 227 der grondwet, vrijstaat zijne gevoelens en gedachten door middel van de drukpers, openbaar te maken; dat de kamer niet kan tusschen beide komen in regterlijke zaken, gelijk deze is, daar de regterlijke magt geheel onafhankelijk moet zijn en in geenerlei opzigt door de wetgevende magt behoort te worden geïnflueneerd; dat echter dit verzoekschrift in eenig verband staat met de wetboeken van strafregt en van regtspleging in lijfstraffelijke zaken, aan de beraadslagingen der kamer bereids onderworpen en nog verder aan te bieden; stelt de commissie voor hetzelfde ter griffie neder te leggen, met de daarbij behoovende bijlagen (het boek zelf, en de kopij van het verhoor, door den heer *Ducpetiaux* bij den regter ter instructie ondergaan.)

De heer *Syphens* brengt een zeer uitgebreid advies in de landtaal uit, om deze zaak toe te lichten en om aan te toonen, dat, daar de kamer geene bevoegdheid heeft om zich met deze regterlijke zaak te bemoeijen, en de tegenpartij niet kan hooren; daar het request niet handelt van regtsbeginselen, en geen licht kan verspreiden over de beraadslagingen wegens de wetboeken, het nederleggen ter griffie zonder doel is, weshalve hij voorstelt om tot de orde van den dag over te gaan.

De redenaar neemt deze gelegenheid waar, om, even als een ander achtenswaardig lid, in eene vorige zitting, zijn gevoelens over de doodstraf te verklaren. Heeft zijn ambtgevoel er roem opgedragen tegen die straf te zijn, hij (*Syphens*) schaamt zich niet voor een tegenovergesteld gevoel openlijk voor den dag te komen (*). Hij doet voorts opmerken dat het er zoo erg voor den requérant niet schijnt uit te zien als men misschien zoude gelooven, naar de stukken te oordeelen, welke hij heeft ingezonden, en waaruit alleen blijkt dat hij een verhoor heeft ondergaan, en dat het boek, dat hij heeft uitgegeven, in beslag is genomen, maar geenszins dat er een bevel van arrest tegen hem is uitgevaardigd, dat hij zijne woning heeft behoeven te verlaten, zich van zijne nabestaanden en vrienden te verwijderen, en in verzekerde bewaring is genomen. Van dit alles blijkt niets, en daar schijnt ook in der daad niets van te zijn. De redenaar is dus verwonderd, dat men zich deze zaak zoo zeer heeft aangetrokken en daarvan gezegd, dat zij eenen onaangename indruk (*une pénible impression*) op het publiek zoude hebben gemaakt.

De heer *Fockema* laat zich in denzelfden geest uit, en zegt, dat de bedaarde Nederlander zich door alle die overlevende uitdrukkingen, waarmede men de nieuwspapieren opvult, niet zoo laat wegslepen, en dat hij zich door geene magtspreuken en ijdele klanken laat vervoeren. Wat de zaak zelve betreft, daarover kan hij zich niet uitspreken; zij ligt buiten den kring van de bevoegdheid der kamer: het is eene regterlijke zaak, het geldt hier de toepassing van eene wet, en dit behoort aan de regterlijke magt, welke onafhankelijk is en onafhankelijk zijn moet, en waarop de wetgevende magt volstrekt niet den minsten of geringsten invloed, zelfs niet van ter zijde, mag uitoefenen.

De heer *G. G. Clifford*, die in deze gevoelens deelt, in een fransch advies, door hem uitgebragt, is ook nog van oordeel dat men het adres, of de brief van den heer *Ducpetiaux* als eenen eenvoudigen geleëbrief van het door hem aan de kamer ingezonden boek zoude kunnen beschouwen.

Maar de heeren *de Secus*, *le Hon*, *Donker Curtius*, *de Stassart*, *Geelhand*, *van Crombrugge*, *Fallon*, *Goekinga* en *Datrenghe*, vereenigen zich met het rapport der commissie, waarvan zij de gronden nog nader ontwikkelen en aandringen, en bij deze gelegenheid in min of meer uitvoerige hespiegelingen treden over de vrijheid der drukpers, over de onafhankelijkheid der regterlijke magt, over de nieuwe wetgeving, enz.

De heer *de Stassart* zegt, onder anderen, dat hij zich over het geschil tusschen den heer *Ducpetiaux* en den heer *Asser* niet uitlaat, maar dat hij niet wil ontveinzen dat hij de wijze waarop de heer *Asser* aan zijne tegenpartij antwoordt, zeer vreedvindt. Hij verwacht voorts dat de beste der Koningen, die de klagen zijner onderdanen hoort, wegens de wetten van 1815 en 1818, aangaande de vrijheid der drukpers, weldra een voorstel zal doen ter intrekking dier wetten, waartegen de redenaar zich nu ook verklaart, gelijk reeds, gedurende zijne afwezigheid, in eene vroegere zitting zijne achtenswaardige ambtgenooten, de heeren *Donker Curtius*, *Geelhand della Faille* en *le Hon* met zoo veel nadruk gedaan hebben.

De heer *Geelhand della Faille* doet opmerken, dat, indien de heer *Ducpetiaux* zijn naam op den titel van het door hem uitgegeven boek had gesteld, in plaats van dien van den heer *Asser*, het zeer waarschijnlijk is, dat er nimmer eene klage tegen hem gedaan noch zijn werk in beslag zoude zijn genomen: de titel, door den heer *Ducpetiaux* aan zijn boek gegeven, kon aanleiding tot misvatting geven en hetzelfde doen aanzien als een boek van den heer *Asser*, wiens naam alleen op den titel staat, en als door hem (*Asser*) uitgegeven. De redenaar laat zich voorts weder zeer nadrukkelijk uit tegen de omstandigheids-wetten van 1815, op wier intrekking hij, op nieuw, aandringt.

De heer *Donker Curtius* ziet in het verzoekschrift van den heer *Ducpetiaux* eene klage wegens misbruik van gezag, en gelooft, dat, als er dergelijke klagen aan de kamer worden ingezonden, deze dan daarop wel acht mag slaan, dat men dan zijne stem wel mag doen hooren, ten einde de misbruiken, welke mogten plaats hebben, zouden kunnen worden tegengegaan, en dat de vergadering van de vertegenwoordigers der natie zich niet vergenoegen met die klagen zoo maar stilzweigende in het stof der griffie te begraven. De regterlijke magt is niet onfeilbaar; zij kan dwalen, even als andere magten en personen: de dwalingen, die zij begaat, zoo wel als de gebreken, welke in hare organisatie zijn, mogen worden aangetoond: dit is een regt dat bij de grondwet aan elk burger van Nederland is toegekend: daartoe strekt ook het regt van petitie, bij diezelfde wet gewaarborgd.

De voorzitter brengt de conclusie van het rapport der commissie in omvraag: 59 leden verklaren zich daar voor, 16 tegen, namelijk de heeren *Fontein-Verschuur*, *van Suchtelen* tot de *Hare*, *Yssel* de *Schepper*, *van Lynden van Hoevelaken*, *van de Poll*, *Syphens*, *Byleveld*, *Dyckmeester*, *van Randwyck*, *Fokkema*, *G. Glijford*, *van Asch van Wyck*, *Jarges*, *G. G. Clifford*, *Weerts* en *Metelerkamp*.

Het request zal dus ter griffie worden nedergelegd.
De heer *Fontein-Verschuur* zegt dat er niets is bepaald, wegens het drukken van het rapport der commissie. Na eenige woordenwisseling wordt ook daartoe besloten met 56 tegen 7 stemmen.

De zitting wordt opgeheven omtrent half vijf ure.

(*) En waarom zoude hij dit ook niet doen? De groote meerderheid immers der kamer heeft zich reeds voor de doodstraf verklaard. Uit de memorie van het gouvernement, ter opheldering van het ontwerp van wetboek van strafregt, voor eenige dagen aan de leden der kamer rondgedeeld, blijkt dat 60 of 61 leden, in de afdeelingen, zich voor het behoud dier straf hebben verklaard, en slechts 14 of 15 daar tegen: zoo dat men het er voor schijnt te mogen houden dat de doodstraf zal blijven bestaan, daar reeds twee takken van de wetgevende magt het daaromtrent eens zijn.

FRANKFORT, den 8. Maart.

In eenen brief uit Konstantinopel, van den 5 Februarij, leest men het volgende: — « De ellende der verbannen christenen is groot; dan ter eere van de Turken moet het gezegd worden, dat menig een hun deelneming betoont door raad en daad. Vooral is dit op de Aziatische zijde het geval, waar velen dezer ongelukkigen hulp van de Turken ontvingen. — De priesters mogen hunne gemeenten niet naar Azie volgen, maar moeten zich naar Italie begeven.

WEENEN, den 2. Maart.

De Oostenrijksche *Beobachter* behelst heden het volgende:

« De dagbladen hebben eenen-ferman, door de Porte aan de Aijans (districts-voorstanders) van onderscheidene provincien, bij hun vertrek uit de hoofdstad uitgereikt, aan het Europeische publiek als een formeel staatsstuk medegedeeld. De *Moniteur* heeft zelfs eene gewaande vertaling daarvan, onder de opmerkelijke rubriek: *Manifest der Ottomansche Porte*, geplaatst, en wat meer is, met aanmerkingen vergezeld, welke daaraan het aanzien van eene oorlogsverklaring gaven. — Wij meenen het volgende te moeten doen opmerken:

1.) De ferman is in Turkije noch gedrukt, noch (zoo als valschelijk beweerd wordt) in de moskeën afgelezen, maar in enkele afschriften, en wel telkens met aanmerkelijke veranderingen, slechts aan de Ayans ter hand gesteld geworden. Deze omstandigheid alleen is genoeg ter verklaring, waarom van de afschriften, welke onder het Europeische publiek zijn uitgestrooid, er geen twee met elkander overeenstemmen.

2.) De Porte heeft geen dezer afschriften voor echt erkend; integendeel heeft de reis-effendi vele zinsneden, welke hem bij de gesprekken opgenoemd werden, voor ondergeschoven en vervalscht verklaard. Derhalve zijn alle gevolgtrekkingen en besluiten, welke men in Europa uit dergelijke zinsneden heeft willen opmaken, deels onaannemelijk, deels uiterst gewaagd.

3.) Wel verre van den ferman als een manifest te beschouwen, hebben de Turksche ministers tegen eene dergelijke uitlegging van denzelfden formeel geprotesteerd. Volgens de verklaring, daaromtrent aan onderscheidene vreemde gezantschappen gegeven, was het oogmerk hunner regering geen ander, dan, in geval van eenen onvermijdelijken verdedigings-oorlog, daar de Porte nimmer tot eenen aanvallenden oorlog zou overgaan, de ingezetenen van de verwijderde provincien met de mogelijkheid van algemeene maatregelen van verdediging bekend te maken, en de reis-effendi heeft zich zelfs beklaagd over de onbevoegde verspreiding buiten 's lands van instructien, welke alleen voor de betrekkingen tusschen de regering en hare onderdanen berekend zijn, en naar haren aard geheim moesten blijven.»

PARYS den 7. Maart.

De zinsnede van het adres in antwoord op 's konings aanspraak, waarbij het stelsel van bestuur van het vorige ministerie gelaakt, en een jammerlijk stelsel genoemd wordt, is met 187 tegen 173 stemmen doorgegaan. De heer *Alexander Lameth*, schoon ernstig ongesteld, heeft zich naar de vergadering laten brengen om zijne stem bij die der meerderheid te voegen, welke deze bestraffing van het ministerie van *Villèle* heeft noodzakelijk gekeurd. Gisteren avond bleef nog slechts het laatste gedeelte van het adres ter stemming over, en men zou hetzelfde nog hebben kunnen afdoen, daar meer dan twee derden der leden op dien tijd tegenwoordig waren; dan vermits de heer *Casimir-Perrier* zag, dat de royalisten, die min of meer de beginselen van den gewezen minister *de Villèle* aankleven, in kwade luim hunne zitplaatsen verlieten, stelde hij voor, dat de beraadslaging 's anderen daags zou hervat worden, ten einde men de meerderheid niet mogt beschuldigen, van misbruik van hare magt te maken, en opdat alle redenaars, die nog bedenkingen in te brengen hadden, zouden kunnen gehoord worden. De vergadering is daarop gescheiden.

— De heer *de Chateaubriand* is dezer dagen weder in de ministeriele salons verschenen, waarin hij zich sedert eenige jaren niet had laten zien. De nieuwe minister van marine, de heer *Hyde de Neuville*, is zijn bijzondere vriend.

— Door de telegraaf heeft men heden tijdingen uit Lissabon van den 28. Februarij. Den 26. heeft don *Miguel* den eed als Regent van Portugal in handen der cortes afgelegd. Z. K. H. heeft de volgende ministers benoemd: den graaf *van Villa-Real* tot minister van oorlog, en voorloopig tevens tot minister van buitenlandsche zaken; den markies *van Viana* tot minister van marine; den heer *Leita* tot minister van binnenlandsche zaken; den heer *Fustado* tot minister van justitie; den graaf *van Lauzan* tot minister van financiën.

— Een der dagbladen behelst het volgende:

« Z. K. H. prins *Konstantijn*, regerende vorst van Salm-Salm, is den 25. Februarij te Karlsruhe overleden, ten gevolge van het verdriet, dat hij door de geweldenarij van het vorige ministerie ondervonden heeft. Deze prins was, met oogmerk om van de roomsche tot de protestantsche kerk over te gaan, te Straatsburg komen wonen, als de geschiktste plaats om zijn voornemen tot stand te brengen; dan, toen dit gebeuren zou, kwam er onverwachts eene order van den minister van binnenlandsche zaken uit Parijs, dat de prins onverwijld Frankrijk zou hebben te verlaten. Men hield den minister voor, dat de prinsen van Salm-Salm volgens opene brieven van *Lodewijk XIV.* genaturaliseerde Franschen waren; niets mogt helpen; binnen 24 uren moest hij van den Franschen bodem zijn.»

Van den 8. Maart.

Over het laatste gedeelte van het adres is weinig gesproken en gisteren is over het adres in zijn geheel gestemd. 108 leden hebben zich voor en 164 tegen hetzelfde verklaard; dus is hetzelfde met eene meerderheid van 38 stemmen aangenomen. De commissie, welke, met den president en de secretarissen der kamer, het adres den Koning zal aanbieden, is, volgens het reglement, bij het lot bestemd geworden. Dit heeft gewild, dat de heer *Syrieys de Mayrinhae*, een vurig aankleever van het stelsel van den gewezen minister *de Villèle*, de eerste van die commissie zou wezen. Indien hij zich niet onttrekt, zal hij er dus bij staan, als den Koning, van wege de tegenwoordige kamer der afgevaardigden, gezegd wordt, dat dit stelsel een jammerlijk stelsel was.

— Een brief uit Lissabon, van den 23. Februarij, meldt het volgen-

de: — Don Miguel is eindelijk gisteren allier aangekomen. Op de Taag is Z. M. overgegaan op de groote koninklijke boot, voor welke de dienst van 60 roeiers vereischt wordt; en toen het Engelsche fregat, aan boord van hetwelk zich de Engelsche gezant bevond, het anker wierp, zette de Z. K. H. voet aan wal op de Belemsche kaai, waar Hoogstdezelve door eene menigte volks werd opgewacht, voornamelijk bestaande uit de bedienden van het paleis. Men heet: *Leve don Miguel I, vrijmagtig Koning van Portugal!* Dan de infant stapte slijngs in het rijtuig, en dadelijk na zijne komst op het paleis van Ajuda, werden er orders gesteld, ten einde die kreten te keer te gaan en de onrustigen, van welken stand zij ook mochten zijn, in hechtenis te nemen. Door deze order, welke weldra in de geheele stad bekend raakte, werden vele lieden gerust gesteld; slechts eenige baatzuchtigen waren daarover ontevreden. De bij dekreet bevolene verlichting der stad was 's avonds niet zeer luisterrijk; en de geestdrift zeer gematigd. Een aantal lieden was opgeruid geworden, om een volksoptocht ten behoeve van eene volstrekt willekeurige regering te bevorderen, dan doordien de Vorst spoediger aankwam en spoediger voortreisde dan men verwacht had, werd dit plan verijdeld. — Heeren heeft zich don Miguel van het paleis Ajuda naar de hoofdkerk van St. Maria begeven, ten einde het *Te Deum* bij te wonen. Hij zat aan de rechter zijde in een dier oude hof-wagens, die ten tijde van Koning Sebastiaan gebruikt werden en welke met acht schimmels bespannen was. De prinses-regentes zat op de linker zijde. Daarop volgden twee koetsen en eene eskorte van kavalierie, terwijl een kleine hoop volks om het rijtuig drong en van tijd tot tijd riep: *Leve don Miguel! leve de Regent!* Vriend is het aan velen voorgekomen, dat, na de aankomst van don Miguel, bij de officiale Courant van Lissabon een schandelijk gedicht is uitgegeven, waarbij eene despotieke regering hemelhoog wordt verheven, van welk gedicht als maker wordt genoemd de heer Lopez, commiss. bij het ministerie van buitenlandsche zaken. De Vorst heeft intusschen slechts een kort bezoek bij de Koninginne-Moeder afgelegd, en dit, gevoegd bij de omstandigheid, dat Hare Majesteit zich bij het feest van heden niet heeft laten zien, beurt degenen weder op, die verlangen naar eene gematigde regering overeenkomstig de constitutie, welke don Pedro aan Portugal verleend heeft.

Brieven uit Vera-Cruz van den 12. Januarij II. melden, dat in de republiek van Mexico een opstand tegen de bestaande regering is uitgebroken, die een burger-oorlog schijnt ten gevolge te zullen hebben.

Van den 9. Maart.
Het adres van de kamer der afgevaardigden is den Koning gisteren avond aangeboden. Z. M. heeft daarop hoofdzakelijk geantwoord, « Door u mijnen wil bekend te maken, om onze instellingen te bevestigen en u op te roepen om met mij tot heil van Frankrijk werkzaam te zijn, heb ik op de overeenstemming uwer gevoelens gerekend, zoo wel als op de medehulp uwer kunde. Mijne woorden waren tot de geheele kamer gerigt; seer aangenaam zon het mij geweest zijn, indien het antwoord eenstemmig had kunnen wezen. Gij zult, hiervan ben ik verzekerd, niet vergeten, dat gij de natuurlijke bewakers van de majesteit des troons zijt, de eerste en de edelste uwer waarborgen. Uwe werkzaamheden zullen blijken, dragen van uwen diepen eerbied voor de nagedachtenis van den souverein, die ons het charter verleend heeft. — Uit dit antwoord moet men opmaken, dat het den Koning aangenaam zou geweest zijn, indien het adres, even als dat van de kamer der pairs, slechts de weerklank van de Koninklijke aanspraak ware geweest.

GRAVENHAGE, den 9. Maart.
In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, is de discussie van de gewijzigde ontwerpen van de 4. en 7. titels des eerste boeks van het wetboek van burgerlijke rechtspleging geopend, en nadat eenige leden, hierover het woord hadden gevoerd, is de wet met 66 tegen 6 stemmen aangenomen.

ARNHEM, den 12. Maart.
Met verbazing heeft men vernomen, hetgeen het openbaar ministerie te Brussel heeft goedgevonden, tegen den heer *Ducpetiaux* en zijn laatste geschrift te ondernemen; want daarvan kende men in het koninkrijk der Nederlanden nog geen voorbeeld, en die handelwijze, zegen deskundigen, moeijelijk te kunnen rijmen of met gezonde begrippen van regts- en wetgeleerdheid, of met de bestaande wetgeving, of met de regten der ingezetenen en de bevoegdheid, aan hen bij de grondwet verleend. Aller oogen vestigden zich alzoo op de vertegenwoordigers van het Nederlandsche volk, juist ten tijde van deze gebeurtenis in de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderd, vurig wenschende, dat deze zich daaraan mochten gelegen laten liggen, en de herhaling van soortgelijke voorvallen, in het belang des volks, mogten voorkomen.

Die verwachting is niet te leur gesteld geworden, die wensch niet onvervuld gebleven. Zoodra deze vertegenwoordigers van het gebeurede behoorlijke kennis hebben bekomen, zijn twee der uitgelezenste van dezelve in de bresse getreden en hebben aanvankelijk, en voor zoo veel de zaak zulks destijds toeliet, hunne roeping te dezen aanzien waardiglijk vervuld.

Wij zijn voornemens, al hetgeen, wat tot deze belangrijke zaak betrekking heeft, voor onze lezers zorgvuldig samen te garen, ten einde deze zaak in alle hare bijzonderheden ter kennis van het algemeen te brengen, om hetzelve daarover te laten oordeelen. Wij beginnen daarom met in zijn geheel te leveren hetgeen de heer *de Brouckere*, in de zitting van 4. Maart jl. in de Tweede Kamer, over dit onderwerp gezegd heeft. Aangenaam zoude het ons zijn, wanneer wij in staat werden gesteld, om mede woordelijk te kunnen mededeelen, hetgeen de heer *Donker Curtius* over dit zelfde onderwerp heeft gesproken. De redevoering van den heer *de Brouckere* luidde, volgens het geacht dagblad van Maastricht, *l'Éclaircur*, van 9. Maart 1828, als volgt:

Edel Mogende Heeren! De petitie en het geschrift van den heer *Ducpetiaux* werden mij gezonden, om daarvan zoodanig gebruik te maken, als ik dienstig zou oordeelen. De gematigdheid en bescheidenheid, welke de pen van onzen jongen en zeer achtenswaardigen landgenoot bestuurd hebben, deden mij geen oogenblik aarzelen omtrent de bestemming van het eenig exemplaar der brochure, dat ter mijner beschikking werd gesteld. Door u. deze petitie mede te deelen, heb ik minder het nemen van eenigen maatregel beoogd, dan u. daadzaken bekend te maken en een denkbeeld te geven van de ongehoorde vervolgingen, die tegen den heer *Ducpetiaux* gerigt zijn.

Ik meen de aandacht mijner medeleden te mogen vestigen op het verhoor, de beschuldiging en het corpus delicti; gij zult wel gelieven op te merken, mijne heeren, dat uit het verhoor bij de in beslagneming, uit de wijze van het verhoor dat een der beschuldigten ondergaan heeft, uit hetgeen men ten zijnen laste wil leggen, uit andere omstandigheden, die ik u niet wil opnoemen, om uwe verontwaardiging niet op te wekken, dat uit dit alles, zeg ik, blijkt, dat het hier niet enkel zake is van een gediag wegens schade en interest, maar van eene publieke actie.

Ik weet niet welke wending men aan het proces zal geven, ik wil onkundig zijn van de hand die aandriift; maar dit wordt mij dagelijks duidelijker, dat men de drukpers in de Nederlanden wil versmoren.

Reeds tweemaal, mijne heeren, heb ik hier over de onschatbaarste

onzer vrijheden het woord gevoerd, en geloof, dat ik het niet bij ijdele klanken in deze vergadering zal laten berusten.

« Ik vleije mij nog, dat de algemeene wensch door den besten der Koningen zal verhoord worden; maar indien onverhoopt zwakke of trouwlooze raadsliden mogten beletten, dat de uitdrukking onzer behoeften tot den troon doordrong, zal ik toonen dat ik mijnen eed versta.

« De natie wil, zij moet van de uitzonderings-wetten bevrijd worden. Derzelver intrekking zal den troon van onzen grootmoedigen vorst verhoogen. Wij behooren allen te zorgen, dat zijn luister door niets verdonkerd worde. De regering van onzen eersten Koning moet zijnen afstammelingen tot voorbeeld strekken.

« En wij, mijne heeren, wij moeten ons onzer roeping waardig betoonen en zoo voorgaan, dat wij ook door onze nakomelingen gezegend worden.

« Deze opmerkingen zullen, vertrouw ik, voldoende zijn om u ed. mog. te doen beseffen, waarom ik niet terstond een voorstel doe. Onze jaarlijksche werkzaamheden spoeden ten einde: indien het ministerie het niet doet, zal ik in de eerste dagen der volgende sessie een ontwerp tot intrekking der besluiten en wetten van April 1815 en Maart 1818 voordragen.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 12. Maart 1398 belegerde de Graaf van Oostervant *Strasbourg*, nam die stad in en ontving aldaar de hulde der inwoneren, die tot jaarlijks eene schatting van 6 stuivers van ieder huis moesten betalen; doch weldra werd een tweede opstand onder de *Friezen* ontdekt, die Oostervant in het volgende jaar hen andermaal tot reën bragt.

Den 12. dito 1814 namen de Engelschen *Bordeaux* in bezit.

Den 13. dito 365 stierf de beroemde veldheer van Keizer *JUSTINIANUS*, de wijze, door tegenspoeden gelouterde, *BELISARIUS*.

Den 13. dito 1809 werd *GUSTAAF IV.*, Koning van *Zweden*, onttrouwd.

Den 7. Maart 1828, is op den Huize *Welgelegen*, bij *Apeldoorn*, overleden de Hoog Welgeboren Jonkvrouwe *HENRIËTTA-FREDERIKA, BARONNESSE SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE*.

† † † Bij Vonnis van de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Arnhem*, regt doende in zake van Koophandel, de dato tienden Maart achttien honderd acht en twintig, is *JACOB LEVIE JACOBUS*, van beroep Koopman, wonende te *Arnhem*, in de Ketelstraat, verklaard te zijn in staat van Faillissement, en dat hetzelve is geopend op den vier en twintigsten Februarij bevorens. En is bij dat zelfde Vonnis tot Commissaris benoemd, de heer Regter in voorschreven Regtbank *Mr. JOHAN WILLEM THEODOOR HOFF* en tot Agenten de Heeren *Mr. ADRIAAN CAREL VISCHER BOURICIUS* en *JACOBUS VAN DER MAST*, beide wonende te *Arnhem*.

J. VAN ROSSUM.
Griffier.

** HOUT-VERKOOPING.

Op Donderdag den 27. Maart 1828, zal ten huize van *Böving*, over den Berg, Kerspel *Billerbeek*, bij *Koesfeld*, publiek en uit vrije hand, aan de meestbiedenden verkocht worden, eene aanzienlijke partij zeer lange en buitengewoon dikke *EIKEN BOOMEN*, bij uitnemendheid geschikt voor Scheeps- en Timmerhout. Die hierin gading hebben, gelieven zich ten gemelden dage, des morgens ten 9 uren, aan bovengenoemd huis te vervoegen en hun voordeel te doen. — Nog wordt bekend gemaakt, dat men tot het vervoeren van het Hout tijd zal hebben tot primo Maart 1829.

Ter Ordonnantie,
Jos. EICK.

§ § § De Eigenaren zijn voornemens in de aanstaande maand April of Mei, zullende de bepaalde dagen van Veiling en Verkoop nader worden bekend gemaakt, ten huize van de Weduwe *OUDE NAMPSEN*, binnen *Lochem*, in het openbaar te verkoopen: De Adellijke *HAVEZATHE* het *Overlaar*, zeer aangenaam en vrij van Overalbooming, gelegen in de Provincie *Gelderland*, tusschen de Steden *Lochem* en *Borculo*, aan de Rivier de *Berkel*, bestaande in een *HEEREN HUIS*, *BOUWHUIS*, *STALLINGEN* en *HOUBERG*, twee *TUINEN* met zeer goede *VRUCHTBOOMEN*, uitgebreide *JAGT* en uitstekende *VISSCHERYEN*, beste *HOOF- en WEILANDEN* acht groote en kleine *BOERDERYEN*, *BOSSCHEN* van opgaande *BOOMEN* en *HAKHOUT*. Kunnende dadelijk na geaccordeerden koop aanvaard worden. — Nadere informatie zijn te bekomen bij *H. J. THOMASSEN*, Burgemeester te *Lochem*. Brieven franco.

† † † **UITDEHANDTEKOOP** een wel ter nering staande *HUIS* en *ERVE*, gelegen in eene der voornaamste Steden van de Provincie *Noord-Brabant*, voorzien van verscheidene *BOVEN* en *BENEDENKAMERS*, *PAKHUIS*, ruime *STALLINGEN* en *REMISE*, benevens eene groote plaats en alle *COMMODITEITEN*, die tot een compleet en welingerigt Logement behooren, welke *Affaire* sedert onbegrijpelijk jaren met veel succes in dat huis is uitgeoefend en nog wordt voortgezet.

De heft der koopspenningen kan in het huis, tegen behoorlijke interest, gevestigd blijven.

Om nadere informatie, vervoege men zich, met gefrankeerde brieven, onder de Letter *K.*, ter Boek- en Courantdrukkerij van *C. A. THIEME*, te *Arnhem*.

† † † *L. HEENSCH*, Fabrikant in alle soorten van Viltten Hoeden, op de *St. Jans-Plaats* te *Arnhem*, doet aan zijne geëerde begunstigers weten, dat hij thans ook fabriciert alle soorten van *ZYDEN-WATERPROEFHOEDEN* op Vilt. Staat voor de deugdelijkheid en kleur van dezelve in, en belooft eene prompte, en zeer civiele bediening, verzoeken de ieders gunst en recommandatie.

§ § § *J. M. Y. DE WILDE*, aangestelde Kopschoolhouderesse te *Zulphen*, verlangt tegen Mei aanstaande eene wettig bevoegde *SECONDANTE*, van de Protestantische Godsdienst, en bewijzen van goed zedelijk gedrag kunvende produceren, de Nederduitsche en Fransche Taten sprekende en bekwaam om dezelve, benevens Linnen- en Wollen-Naaijen en Vrouwelijke Handwerken, aan Kinderen te onderwijzen.

Iemand hierop reflecterende, adressere zich met vrachtvrije brieven, voor den 1. April 1828, aan *J. M. Y. DE WILDE*, voor als nog Institutrice te *Bergen op Zoom*.